

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Discurs del Rector Magnífic de la Universitat
de València en el Solemne Acte d'Investidura
com a Doctor 'Honoris Causa' del
Prof. Dr. Josep Fontana i Lliurament dels
Premis Extraordinaris de Doctorat 2014-2015

València, 5 de febrer de 2016

En un acte com el de hui, que uneix el lliurament dels Premis Extraordinaris de Doctorat amb la investidura del professor Josep Fontana com a Doctor ‘Honoris Causa’, em permetran que les meues primeres paraules siguen de càlida benvinguda alhora que de recordatori de la tradició universitària que hui revesteix de solemnitat aquest acte acadèmic.

Benvinguda a l’edifici històric, La Nau, seu històrica de la Universitat des de la seua fundació en el segle quinze pels Jurats de la ciutat de València, reprenent la voluntat de constitució d’un Estudi General que havia expressat el rei Jaume I en el segle tretze.

Benvinguda a aquest Paraninfo de la Universitat de València, ‘Teatre Acadèmic’ construït al segle disset i remodelat, en la seua configuració actual, fonamentalment en el segle dinou.

Allarg de la història d’Europa, la Universitat, una de les seues institucions més antigues, ha estat fundada per donar resposta les necessitats de la societat i certament la nostra és un bon exemple.

Clau en la formació de ciutadans i ciutadanes capaços de desenvolupar-se en un món creixement global, interconnectat, complex i canviant, ple d’incerteses encara que probablement el distingits historiadors ací presents dirien: i quan no ha estat!

Tornarem a la història i somniarem el futur, però ara és el moment de felicitar-vos a totes i tots, doctores i doctors per la Universitat de València, que heu rebut el diploma acreditatiu del Premi Extraordinari de Doctorat. ENHORABONA!

Us felicitem, en nom de tota la comunitat universitària, tant a vosaltres, com a les vostres famílies i les persones més pròximes.

Amb aquest acte solemne, que reproduïx l'antic cerimonial universitari, volem traslladar-vos la consideració institucional de la Universitat de València en forma de reconeixement acadèmic pels vostres mèrits en haver assolit aquesta distinció.

Rebeu vosaltres, però també els directors i directores de la vostra tesi, així com els departaments, instituts i centres on heu desenvolupat el vostre treball, la felicitació institucional i acadèmica per aquest guardó.

Un guardó que es lliura juntament amb un acte d'investidura de Doctor 'Honoris Causa' per tal d'encoratjar-vos a continuar alimentant la inquietud i la il·lusió que va motivar la realització de la vostra tesi doctoral, les vostres primeres investigacions, el vostre esperit de recerca del coneixement nou, contribuint així a l'avanç de la ciència i el coneixement, donant resposta a les grans qüestions que es planteja la nostra societat.

Doctores i doctors, heu obtingut el màxim reconeixement acadèmic per aquesta Universitat, la Universitat de València, més de cinc vegades centenària, destacada per la qualitat de la seua docència i de la seua

producció científica, compromesa amb la nostra cultura i la nostra llengua, oberta al món però arrelada al seu territori.

Us demane que mantingueu la vostra vinculació emocional i afectiva amb la nostra antiga i històrica universitat, la vostra alma mater per sempre, així com el vostre compromís amb el que representa la ciència i el coneixement i el valor social de l'educació si de veritat volem fer realitat el desig expressat al model social europeu, un benestar basat en un creixement intel·ligent, sostenible i inclusiu.

Passe ara a felicitar el professor Josep Fontana per la seua re-incorporació al Claustre de doctors i doctores de la Universitat de València, en virtut de l'acord de Consell de Govern, a proposta del Rector a petició de la Junta de la Facultat de Geografia i Història, amb l'adhesió de la Junta de la Facultat d'Economia.

Una decisió que ha tingut en compte, com ens ha llegit la senyora Secretària General de la Universitat, els rellevants mèrits acadèmics que concorren en la seua distingida trajectòria universitària, científica i professional amb una important repercussió en la historiografia en el nostre país, la seua labor editorial, el seu mestratge i el reconeixement merescut de la seua obra, tant al seu entorn com internacionalment.

Un magisteri que representa un exemple i un estímulo per a nombrosos investigadors però també molt especialment, en el nostre àmbit, atesa la seua vinculació amb la Universitat de València.

Vull expressar el reconeixement institucional per l'esplèndida laudatio pronunciada pel professor Pedro Ruiz, rector que ha estat d'aquesta Universitat, posant en relleu la dimensió intel·lectual del professor Fontana, així com la seua estreta relació amb la Universitat de València en un període de conformació de la nostra Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales, actual Facultat d'Economia, en la qual, insignes catedràtics universitaris, deixaren una empremta que va crear escola.

Rector Ruiz, us felicite per la vostra magnífica intervenció.

Agraïsc també, en nom de la Universitat de València, la generositat i actuació de l'altre padrí, Prof. Vicent Soler, Conseller d'Hisenda i antic degà de la Facultat d'Economia

Així com de la Comissió d'Acompanyament, formada pels professors Ester Alba, degana de la facultat de Geografia i Història; Jose Manuel Pastor, degà de la Facultat d'Economia, Joan Romero i Antoni Furió.
A tots ells, gràcies.

Professor Fontana, enhorabona per la vostra magnífica lectio.

Una veritable lliçó magistral que ens ha permès avançar pel recorregut de la lectura de la història des d'una òptica social.

Com assenyalàveu a l'inici de la lectio, la vostra generació va partir d'un relat de progrés ininterromput de la societat al llarg de la història, encoratjant-vos a una aspiració d'una mena de futur permanentment

millor.

En els temps actuals que vivim, la greu crisi financera, econòmica i fiscal, de fondes implicacions socials, ha colpejat amb força tant les conviccions més sòlides de la nostra societat, com els anhels de progrés de la ciència i de l'Estat del Benestar.

Un Estat del Benestar, un model social europeu, que ha estat posat en dubte en nombroses ocasions, sobre la base d'una inviabilitat econòmica agreujada no sols per la crisi sinó per unes polítiques de consolidació fiscal que han estat profundament contestades tant per part de la ciutadania com per nombroses institucions, entre elles aquesta Universitat.

Els òrgans de govern de la Universitat de València s'han pronunciat, en reiterades ocasions, en contra d'unes polítiques que entenem han minvat el principi constitucional de l'autonomia universitària en la seua organització acadèmica i de personal, pujant les taxes universitàries i desvirtuant el sentit de les beques, reduint els recursos disponibles per al desenvolupament de la nostra activitat docent i investigadora, i la nostra missió cultural, condicionant la competitivitat futura del teixit productiu, i provocant una pèrdua, potser irreparable, de talent en la nostra societat.

Unes polítiques que, a més, han colpejat les aspiracions de tota una generació, trencant trajectòries investigadores en acabar amb línies de recerca, provocant una autèntica emigració científica i del talent, de les quals s'han beneficiat altres societats, fent pròpia una inversió en coneixement feta per la nostra societat.

Unes polítiques de consolidació fiscal que a aquest mateix Paranimf han estat denominades ‘obra teatral de moralitat’ pel professor Paul DeGrauwe en la seua investidura com a Doctor ‘Honoris Causa’.

Posicionaments semblants han estat expressats per altres Honoris Causa recentment investits per la Universitat de València com Sami Naïr reflexionant sobre la crisi del capitalisme i la construcció europea, Pascual Sala respecte al valors constitucionals, i Muñoz Machado -qui per cert ha definit en una publicació seua recent al nostre nou honoris com a “historiador e intel·lectual admirable”- dissertant sobre la pobresa i evocant la figura de Lluís Vives.

Doncs bé, si creiem en la centralitat de la ciència en la societat, si creiem que l’educació és el projecte social més important, si ho creiem de debò, llavors, no caminem cap enrere.

Com ha esmentat el professor Fontana, en el relat més recent de la història s’ha evidenciat que el progrés anava en paral·lel a períodes de desigualtat, com assenyalen també altres investigadors citats en la seua erudita intervenció.

Les polítiques patides durant aquests últims anys han d’acabar-se, d’una vegada per totes, i cal promoure un gran pacte de govern, un ampli consens social i polític per l’educació i per la ciència.

La Universitat de València ha fet costat al nou govern de la Generalitat en la seua reivindicació d’un pacte social per la ciència i d’un model

de finançament just per al nostre país, una reivindicació avalada per informes dels economistes de la nostra Universitat, entre d'altres.

És temps de teixir nous acords per construir el futur.

Un futur inclusiu, que no excloga del serveis públics cap individu, que permeta a cada persona desenvolupar-se amb llibertat, i on no existisquen desigualtats vinculades amb el gènere o la diversitat funcional.

La Universitat Pública ha garantit al llarg de les darreres dècades el progrés científic del país, ha democratitzat el coneixement estenent l'ensenyament superior a tots els estrats de la societat, ha incorporat la dona al espai públic, ha transferint ciència als sectors productius, ha creat cultura i difós els avanços científics, fomentant el debat i el pensament crític.

Com diuen els nostres Estatuts, treballant al 'servei del desenvolupament intel·lectual i material dels pobles, del progrés del coneixement, de la pau, de la igualtat entre les dones i els homes i de la defensa ecològica del medi ambient'.

Tot aquest valor de la Universitat Pública el tenim hui al davant.

I acabe ja.

La Universitat és memòria, memòria viva, perquè des de les seues arrels baixmedievales i renaixentistes alça amb fermesa el seu tronc i estén les seues branques d'arbre de la ciència cap al futur, cap a l'avenir de la societat que l'ha sabut crear i l'ha volgut créixer.

Aqueix és precisament el significat del creixtat i floreat del Gaudeamus que escoltarem ara mateix al final d'aquest acte.

Un futur, un avenir que ens ha d'il·lusionar i que hem de voler amb tota la nostra voluntat universitària.

Un futur, un pervindre, que, estic segur, ple d'il·lusió i de voluntat, hui, en aquest solemne acte acadèmic, està representat per vosaltres, les persones guardonades amb el premi extraordinari del doctorat en reconeixement institucional i acadèmic dels vostres mèrits i treball, del vostre talent i esforç.

La Universitat de València s'honora comptant amb el Doctor Josep Fontana com a nou Doctor Honoris Causa. Un universitari complet i compromès.

Estic segur que el nou Honoris s'uneix a nosaltres per a reiterar l'enhonabona als premis extraordinaris de doctorat i per a encoratjar-vos a continuar en l'esforç de la recerca de la 'saviesa e bon saber'.

Enhonabona i moltes gràcies per la seua amable atenció i assistència a aquest acte.

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA